

Norges Miljøvernforbund
Postboks 593
5806 BERGEN

Kristoffer Egerberg
Ansvarlig redaktør
Faktisk.no

Bergen, 21. Februar 2020

Miljøvernforbundet klager herved på artikkelen "Nei, mobilstråling påvirker ikke immunforsvaret slik at man får influensa".

1. Det står i artikkelen: «Forskere avviser at dette er mulig», altså at det er noen sammenheng mellom influensa og stråling fra mobilsendere. Faktisk.no må forstå at ordet «forskere» vil forstås som representativt for alle forskere. Men dette er feil. Noen forskere avviser det, andre ser det som mulig. Et enkelt søk på nett hadde vært nok til å finne ut at Europeiske Miljømedisineres Forening (EUROPAEM) nevner at influensasymptomer er en mulig reaksjon på mobilstråling.¹ Artikkelen deres, signert av 15 forskere og/eller leger, er publisert i det fagfelleverderte, internasjonale tidsskriftet Review of Environmental Health.

Selv om virus er funnet blant elevene ved Flatåsen skole, kan mobilstråling også være en medvirkende faktor til symptomene. Det følger av konklusjonene nevnt over, samt av forskning på hvordan mobilstråling kan svekke immunforsvaret.

Skolen har flere mobilsendere i nær radius – mer enn mange andre skoler. Fra finnsenderen.no framgår det at den har 7 mobilsendere innenfor en radius på 500 m, hvorav én 5G-sender på 100 meters avstand. Videre foregår det testing av 5G i Trondheim, og vi vet ikke om det kan ha blitt testet nye frekvenser eller pulsmodulering fra denne senderen, men muligheten er der. Frekvensene og pulsmoduleringen til 5G-signalene er kraftig advart mot av internasjonale forskere, som mener konsekvensene kan bli alvorlige for folkehelsen, og det innen kort tid. 5G-appellen til EU² er underskrevet av 268 forskere, og viser at det er stor bekymring blant internasjonale forskere for de helseskadene mobilstråling forårsaker.

2. Videre kan det enkelt fastslås at det finnes forskning som påviser svekkelse av immunforsvaret ved eksponering for mobilstråling/elektromagnetiske felt (EMF). Har Faktisk.no søkt på «EMF weakens immunity system» eller liknende? Det har Miljøvernforbundet gjort, og her siterer vi kort det vi fant. Vi kunne antakelig funnet mye mer:

---

¹https://www.researchgate.net/publication/305689940_EUROPAEM_EMF_Guideline_2016_for_the_prevention_diagnosis_and_treatment_of_EMF-related_health_problems_and_illnesses

² <http://www.5gappeal.eu/>

- «Disturbance of the immune system by electromagnetic fields – A potentially underlying cause for cellular damage and tissue repair reduction which could lead to disease and impairment”³ (Pathophysiology, 2009)
- “Immune-modulating perspectives for low frequency electromagnetic fields in innate immunity”⁴ (Front Public Health, 2018). Artikkelen omhandler effekten av både lavfrekvent og pulset EMF på immunsystemet. Mobilstråling er høyfrekvent og pulset EMF.
- «Effect of electromagnetic waves from mobile phone on immune system of male rats» (Canadian Journal of Physiology and Pharmacology, 2017)⁵
 Prøver fra rotter eksponert for mobilstråling 1time pr.dag resulterte i signifikant lavere immunoglobulin-nivåer (IgA, IgE, IgM, and IgG).
- «Cell Phone Radiation on brain and associated biological systems» (Indian Journal of Experimental Biology, 2013).⁶
 Artikkelen presenterer beviser for at helseeffekter av mobilstråling inkluderer barneleukemi, hjernesvulst, genskader, nevrologiske effekter, nevrodegenerative sykdommer, allergiske og inflammatoriske tilstander, og **deregulering av immunsystemet**.

En sammenheng mellom mobilstråling og influensa, kan ikke avvises så bastant som faktisk.no gjør. Det korrekte ville vært å skrive at det **finnes** forskning som påviser sammenheng mellom svekket immunsystem og mobilstråling.

3. Faktisk.no utviser grov uaktsomhet i sin omtale av den amerikanske kreftstudien, sitert av Dag Markus Eide. De gjenforteller at forskerne bestrålte rotter i 2 år, og at hannrottene utviklet kreftsvulster i hjertet, men at studien «sier ingenting om eventuelle effekter på immunsystemet.» Der burde alarmklokkene gått hos en faktasjekk-journalist. Hvordan kan man tro at noe som er kreftfremkallende, umulig kan svekke immunsystemet? Hvorfor godtar journalistene et slikt utsagn, uten å undersøke selv?
4. Påstanden om at mobilstråling kan gi influensa, assosieres i deres artikkel med konspirasjonsteorier. Konspirasjonsteorier er teorier om en sammensvergelse. Forskningen som viser mulige sammenhenger mellom mobilstråling og influensa, er ikke en sammensvergelse. Resultatet er at de som tror mobilstråling kan gi influensa, blir stemplet som konspirasjonsteoretikere, uten at de selv står for kommentarene som ble sitert fra Facebook-gruppen «Nei til Smartmeter med mer». Latterliggjøring er ikke noe bedre enn hatretorikk på nettet. Det er en form for mobbing og stigmatisering som skremmer folk fra å diskutere noe som kan være et problem.

Miljøvernforbundet er også kjent med Ingrid Wreden Kåss's klage på deres artikkel: «Er 5G farlig?». Ingrid Wreden Kåss hadde lagt ved et omfattende dokument med referanser til fagfellevurdert, publisert forskning. Hun klaget på at dere skrev «Det finnes ingen forskning som

³ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19398310>

⁴ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5879099/>

⁵ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27901344>

⁶ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23678539>

støtter at 5G eller tidligere generasjoner mobilnett er farlig.» Dere endret det da til «Det finnes ingen *anerkjent* forskning.....».

En slik endring er ikke god nok. For det første er artikkelen allerede publisert, så de som leste den før rettelsen, vil ikke ha fått det med seg. For det andre, hva mener faktisk.no med «anerkjent» forskning? Normalt er det forskning som er publisert og fagfelleurdert. Mye av den er publisert i den store internasjonale databasen PubMed. Faktisk.no kan ikke skrive «ingen anerkjent forskning» uten å forklare hva de mener med det, fordi det da blir oppfattet som «dårlig forskning».

Referanselisten i klagen til Ingrid Wreden Kåss burde vært mer enn nok til å fortelle dere at dere må være forsiktige med å erklære mobilstråling som risikofritt, men dere har valgt å overse dette, og følge opp med enda en misvisende artikkel om mobilstråling.

Forsømmelsene i Faktisk.no sin artikkel er store og alvorlige. Dere gir folket en falsk trygghet, ved å skrive misvisende informasjon, og ved å stemple påstanden om at mobilstråling gir influensa, som «Faktisk helt feil». Det riktige er «Vet ikke», fordi man aldri vet om man har fått influensa på grunn av mobilstråling, på grunn av andre faktorer, eller en kombinasjon av disse.

Det har vært dødsfall som følge av influensautbruddet. Som samfunn er vi slett ikke avhengige av å ha mobilsendere overalt, det meste av nettet kan være kablet, og forskningen på mobilstråling tyder på at vi ville vært et friskere folk. Folket har rett til å vite at mobilsendere ikke er ufarlige, slik at vi kan gjøre noe med den helseisikoen stråling fra trådløse nettverk representerer.

KONKLUSJON:

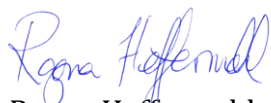
Artikkelen bryter med følgende punkter på Vær Varsom-plakaten:

- Punkt 1.2: «Pressen har et spesielt ansvar for at ulike syn kommer til uttrykk.»
- Punkt 3.2: «Vær kritisk ved valg av kilder, og kontroller at opplysninger som gis er korrekte.»
- Punkt 4.4: «Sørg for at overskrifter, henvisninger, ingresser og inn- og utannonseringer ikke går lenger enn det er dekning for i stoffet.»
- Punkt 4.3: «Vær varsom ved bruk av begreper som kan virke stigmatiserende.»

Miljøvernforbundet krever en ny artikkel, som informerer om feilene i artikkelen det her er klaget på. Artikkelen må informere om forskningen som påviser svekkelser av immunsystemet, og influensasymptomer. Påstanden om at mobilstråling påvirker immunforsvaret, slik at man lettere får influensa, må gis et «Faktisk delvis sant». Vi krever videre at faktisk.no beklager sin bruk av ordet «konspirasjonsteorier» offentlig, og heretter avstår fra mobbing av andres meninger. Bare dette vil være nok til å rette opp den feilinformasjonen Faktisk.no har levert.

Dersom dette ikke etterkommes, vil faktisk.no klages inn til Pressens Faglige Utvalg.

Vennlig hilsen

Ragna Heffermehl
Saksbehandler
Norges Miljøvernforbund